

Novičar iz domačih in tujih dežel.

V zbornici poslancev dunajskega državnega zbora je denarna poravnava z Ogri dodelana, in ž njo je zapečaten dvalizem in to z veliko večino glasov, ker le 31 poslancev (med njimi večina Slovencev, Tirolcev in nekoliko centralistov) je glasovalo proti, 123 pa za dr. Bergerjev nasvet, s katerim je bil nasprotni Pergerjev predlog zavržen, ki je kakor bomba nena doma padel v zbornico poslancev in je ministre in njih zagovornike tako omamil, da je bil strah velik, da ne bi odkljkalo zaželeni finančni ogerski spravi. Obve ljal je po takem predlog večine, ki se tako glasi: „Vlada naj, brž ko je mogoče, zboru predloži postave, po katerih bi se dale v red spraviti denarne homati je neogerskih dežel.“ Na to je poslanec Skene, ki se je najkrepkejše vpiral bremenom, ktera se po tej spravi nalože neogerskim deželam, izdihnil te-le besede: „Res, lepo darilo prinesemo zdaj svojim volilcem za božične praznike domú: za vašo zvestobo, vaše žrtovanje, vašo udanost bodete v prihodnje četrtino več plačati imeli, kakor vaši davki zdaj znesó.“ Res, da vsi ministri in poslanci so v svojih govorih odločno rekli, da čutijo, da na naše dežele po tej spravi pridejo toliko večja plačila, kolikor so jih Ogri od sebe odvalili; al v eno mer so to trdili, da zdaj ni nikakoršne druge poti iz zadrege, ker Ogri ne dadó več, in če ne privolimo v to, kar zahtevajo oni, se razdere vsa sprava; obetal je tudi finančni minister, da se bo dalo tudi pri nas še vse poravnati tako, da nam ne bojo naša bremena pretežka in da odvrnemo veliko nesrečo, ki nam žuga, ako pride država na kant (bankerot). Škoda, da se je finančni minister sprehajal le v lepih obljubah, da pa ni djanske poti naznanil, po kateri se bo denar dobil, da se poravná primankava od najmanj 53 milijonov gold., ki ostane konec prihodnjega leta, — od kodi se bo dalje to vzelo, kar navalijo Ogri na naše dežele več, kakor so dozda in so to že težko nosile, — in kaj bode, ako morebiti še tega ne bojo mogli ali ne bojo hotli poredoma plačevati, kar so zdaj na-se vzeli? Vsa ta tehtna vprašanja niso rešena — in s temi bridkimi občutki stopi Avstrija v novo dôbo — v dôbo razcepljenja na dvoje — v dvalizem! Bog daj, da se ne spolni, kar se bojimo in kar se dvalizmu nesrečnega prerokuje! in tej želji „Bog daj!“ mora vsak državlján, ki Avstrii dobro želi pritrčiti, kajti državni bankerot neizmerna bi bila nesreča, ki bi zadela vsacega, kdor kaj ima, kakor je to bilo 1811. leta. — Kmalu pridejo ti sklepi zbornice poslancev v sklep zbornici gosposki; gotovo je, da tudi ta sprejme sklepe „magjarske sile“, kakor je sprejela prenarejeno ustavo. Pravijo, da že te dni se bojo razglasile vse postave o novi ustavi, po cesarju potrjene, in da brž potem se volijo poslanci v delegacijo, ki se bo z ogersko delegacijo pogala o skupnih zadevah, in ob enem se neki bojo za našo polovico volili novi ministri iz nemške večine državnega zbora; ko bode državni zbor ministerstvu še pravico dal davke razpisati do 1. majnika prihodnjega leta, pa se bode 21. dne t. m. državni zbor odložil za nekoliko tednov in se v prvi polovici januarja meseca zopet snidel. O sklicu deželnih zborov ni duha ne sluha. — Za národno večino v hrvaškem deželnem zboru se slabo kaže. Magjaronska sila je tolika, da celó v Zagrebu so odstopili narodni možje od volitev, ker ni upanja izvoljenim biti! Take dogodbe dvalizmu na Hrvaškem pač ne prerokujejo dolzega životarenja. — Poročnik avstrijske vlade Crivelli se je podal v Rim, da se

pogovori s papežem zarad konkordata. — Magjari imajo celó svojega boga, kajti, kakor „Magjar Ujsag“ piše, naredili so si svoj „oče naš“, ki se tako-le glasi: „Da bog ogerski našo volitev blagoslovi, odkrimo se in molimo: Ludevik Košut, veliki rodoljub, ki si v deželi prognanstva, sveti naj se tvoje ime poleg vsacega drugega temnega imena; pridi k nam tvoje, narodeizveličalno kraljestvo; zgodi se tvoja postavna volja kakor po vsem svetu, tako tudi pri nas na Ogerskem; daj nam danes pred vsem naš vsakdanji kruh in pa svobodo; odpusti onim, ki so te brez sodbe obsodili, kakor mi odpuščamo onim, ki grešijo zoper tebe in nas, ker se z nami ne združijo; ne pelji nas v skušnjavo, temuč odreši nas od vsega hudega. Amen!“ Ako se zgodi, kakor Košutovci želijo, poleg tega pa še na noge pride Perczelova „narodna magjarska armada“, potem se bo še le prav očitno pokazal sad dvalizmovega semena! Al mi verujemo trdno, da je Bog v nebesih, ki je pravičen in ki ne bo pogubiti dal nobenega naroda v Avstrii, in da potem še le bo mir in sreča v Avstrii. — „Primorec“ piše, da v Trstu se že delajo priprave za sprejem trupla cesarja Maksa. Sredi meseca januarja ga pripelje admiral Tegethof v Trst. Iz ladije ga nesó mornarski častniki v cerkev sv. Jušta, kamor ga bodo spremljali duhovniki, vojaške in civilne gosposke. Od ključa S. Carlo do sv. Jušta bo vsa pot s črnim suknom pogrnena. Med tem sprevedom bode zvonilo po vseh cerkvah in pokali bodo kanone. V cerkvi sv. Jušta, ktera bo vsa s črnim suknom oprežena, bode črna maša. Cesar bo ležal na mrtvaškem odru v cerkvi, in po maši ga bodo lahko hodili ljudje gledat. Drugo jutro ga odpeljejo s posebnim vozovlakom na Dunaj, in na vseh železničnih postajah od Trsta do Dunaja bodo vihľjali črni prapori. Tudi presvitli cesar in cesarska rodbina pride v Trst udeležiti se te žalostne slovesnosti. — Njegovo Veličanstvo cesar je dovolil, da se ustanovi v Poreču kmetiško društvo. — Huda zima se prerokuje; pravijo, da nimajo letošnji zajci tako goste in debele kožuhe kakor 1828. leta, ko je bila silna zima.

Listnica vredništva. G. M. C. na D: Prejeli; prelepa hvala! — Gosp. B. na R: Po naših mislih je najbolje, da kar najmanj govorimo o pr. kamorkoli, in ker pri nas res ni sila, da bi o tem ljudí veliko podučevali. Mislimo, da po vsestranskem prevdarku se bote zložili z našim mnenjem. — Gosp. J. P. v M: Z naznanilom smo prejeli dopis, ki se gotovo natisne drugi pot. — Gosp. K. v Solk: Prepozno, natisne se prihodnjič. — Gosp. B. v C: Prepozno.

Žitna cena

v Ljubljani 14. decembra 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 60 — banaške 7 fl. 20. — turšice 4 fl. — — soršice 5 fl. — — rž 4 fl. — — ječmena 3 fl. — — prosa 3 fl. 20. — ajde 3 fl. 20 — ovsa 2 fl. — — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 17. decembra.

5% metaliki 55 fl. 85 kr. Ažijo srebra 119 fl. — kr.
Narodno posojilo 57 fl. 60 kr. Cekini 5 fl. 75 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 11. decembra 1867: 80. 40. 10. 46. 46.
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 21. decembra 1867.

V Gradcu } 14. dec. 1867: 3. 54. 44. 79. 58.
na Dunaji } 3. 26. 24. 90. 30.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 30. decembra.